

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

houdende wijziging van het Besluit periodieke registratie Wet BIG in verband met het schrappen van de regels over een onafgebroken werkonderbreking van langer dan twee jaar en het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist in verband met een wijziging van het overgangsrecht

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van
, kenmerk ;

Gelet op de artikelen 8, tweede lid, onderdeel c, en 33e van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van
no.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van
,);

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Artikel 3 van het Besluit periodieke registratie Wet BIG wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In de eerste zin vervalt „, waarbij de werkzaamheden maximaal voor een periode van twee aaneengesloten jaren kunnen worden onderbroken“.
 - b. De laatste zin vervalt.
2. Het vijfde lid vervalt.

ARTIKEL II

In artikel 10, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist wordt "vóór 1 januari 2023 heeft afgerond" vervangen door "vóór 1 juli 2023 heeft afgerond".

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van PM.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

CONCEPT

Nota van toelichting

Algemeen

1. Aanleiding

Uitgangspunt van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) en het Besluit periodieke registratie Wet BIG is dat in het BIG-register ingeschreven beroepsbeoefenaars zich elke vijf jaar opnieuw moeten registreren. Hierbij wordt getoetst aan de zogenoemde werkervaringseis of scholingseis. De inschrijving van beroepsbeoefenaars wordt doorgehaald indien niet tijdig een verzoek tot herregistratie wordt gedaan of zij door een gebrek aan werkervaring of scholing niet meer als deskundig in hun beroep kunnen worden beschouwd. Het Besluit periodieke registratie Wet BIG bevat regels over de vraag wanneer iemand voldoende werkervaring heeft om zich op die grond opnieuw te kunnen registreren. In dit kader zijn ook regels vastgelegd over de situatie dat sprake is van een onafgebroken werkonderbreking van langer dan twee jaar. In dat geval mogen de uren die zijn gewerkt vóór deze werkonderbreking niet worden betrokken bij de vraag of iemand voldoende uren heeft gewerkt om te voldoen aan de werkervaringseis. In de praktijk wordt dit uitgangspunt ook wel aangeduid als de 'tweejaarseis'.

In oktober 2018 is de motie Van der Staaij (SGP) en Sazias (50PLUS) aangenomen waarin de regering werd verzocht te bevorderen dat onnodige drempels voor herintreders in de zorg zoveel als mogelijk worden weggenomen door betere voorlichting over het scholingsprogramma dan wel door het daadwerkelijk meer ruimte bieden voor maatwerk met behoud van kwaliteit.¹ Ook is recent zowel vanuit de Tweede Kamer als beroepsverenigingen en de actiegroep Herregistratie artsen bij ziekte (HABZ) aandacht gevraagd voor de tweejaarseis. Hierbij werden zorgen geuit over beroepsbeoefenaars die vanwege deze eis bij langdurige ziekte tegen problemen aanlopen bij de periodieke registratie.² Met dit besluit is uitvoering gegeven aan de toezegging aan de Tweede Kamer om de tweejaarseis te schrappen.³ Hiertoe is artikel 3 van het Besluit periodieke registratie Wet BIG aangepast.

Daarnaast is met dit besluit een kleine wijziging doorgevoerd in het overgangsrecht in het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist. Hiermee is gerealiseerd dat personen die – om in aanmerking te komen voor registratie in het BIG-register van orthopedagogen-generalist – bezig zijn met een door de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen vastgesteld opleidingstraject, zes maanden langer de tijd krijgen om dit traject af te ronden. Dit is wenselijk geacht, omdat veel van deze trajecten door de maatregelen in het kader van de covid-19-epidemie vertraging hebben opgelopen.

2. Hoofdpijnen van dit besluit

Achtergrond van periodieke registratie en de tweejaarseis

¹ Kamerstukken II 2018/19, 35000-XVI, nr. 63.

² Handelingen II 2021/22, 29282, nr. 450.

³ Kamerstukken II 2021/22, 29282, nr. 449 en Kamerstukken II 2021/22, 29282, nr. 453.

Het doel van de eis tot periodieke registratie zoals hiervoor beschreven is om een minimumniveau te handhaven waaraan de BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaars ten minste moeten voldoen om hun BIG-registratie te kunnen behouden. Op deze manier wordt getracht te borgen dat zij over een bepaald basisniveau beschikken en patiënten worden beschermd tegen onvakkundig of onverantwoord handelen. Beroepsbeoefenaars moeten zelf tijdig een aanvraag bij het CIBG indienen voor herregistratie. Herregistratie kan plaatsvinden indien wordt voldaan aan de werkervaringseis, dat wil zeggen dat de beroepsbeoefenaar heeft voldaan aan de werkurennorm voor het betreffende beroep en de regels over de spreiding van deze uren over de registratieperiode.⁴

Beroepsbeoefenaars die onvoldoende uren relevante werkzaamheden hebben verricht om voor herregistratie in aanmerking te komen, kunnen herregistreren als zij met goed gevolg een scholingstraject hebben afgerond. Dat wil zeggen dat de beroepsbeoefenaar een Periodiek Registratie Certificaat (PRC) moet overleggen waaruit blijkt dat de betrokkene beschikt over de voor het betreffende beroep benodigde kerncompetenties.⁵

De tweejaarseis was onderdeel van de werkervaringseis. De tweejaarseis is destijds ingevoerd om een spreiding in de tijd van het (minimum)aantal te werken uren te borgen. Getracht werd te voorkomen dat iemand een jaar fulltime werkt en zo (bijna) aan de urennorm voldoet, dan vier jaar niet binnen het vakgebied werkt, zich dan opnieuw laat registreren, wederom vier jaar niet werkt en dan weer één jaar fulltime werkt. Op deze manier zou iemand acht aaneengesloten jaren niet werkzaam kunnen zijn binnen het vakgebied en toch zijn registratie in het BIG-register kunnen behouden. Dat werd niet wenselijk geacht.

Schrappen van de tweejaarseis

In de afgelopen jaren is de tweejaarseis ter discussie komen te staan omdat de eis in het systeem van herregistratie ongelijke situaties tussen BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaars met een werkonderbreking van langer dan twee jaar veroorzaakt. Het moment waarop een beroepsbeoefenaar een dergelijke werkonderbreking heeft, bepaalt namelijk of herregistratie op basis van werkervaring nog haalbaar is of dat per definitie een PRC moet worden behaald. Als een beroepsbeoefenaar vroeg in de registratieperiode van vijf jaar een werkonderbreking heeft van langer dan twee jaar, kan deze de volgende (groveweg) drie jaar nog gebruiken om te voldoen aan de werkervaringseis. Wanneer een beroepsbeoefenaar vanaf het derde jaar van de registratieperiode een werkonderbreking van meer dan twee jaar heeft, is het zelfs met een werkweek van 40 uur niet meer mogelijk om herregistratie op grond van de werkervaringseis te verkrijgen omdat de reeds gewerkte uren vóór deze werkonderbreking niet mee worden geteld. Deze ongelijkheid in behandeling van beroepsbeoefenaars al naar gelang het moment van de werkonderbreking wringt en was niet beoogd. De duur van de werkonderbreking kan immers gelijk zijn, het totaal aantal gewerkte uren in de periode van vijf jaar kan ook gelijk zijn en beide beroepsbeoefenaren kunnen inmiddels de werkzaamheden weer volledig hebben hervat, maar de gevolgen voor de mogelijkheid tot herregistratie op grond van de werkervaringseis zijn niet gelijk.

⁴ Op grond van artikel 3, eerste lid, van het Besluit periodieke registratie Wet BIG geldt voor verpleegkundigen, fysiotherapeuten, verloskundigen, artsen, tandartsen, apothekers, en physician assistants een norm van 2.080 uur en voor psychotherapeuten en gezondheidszorgpsychologen een norm van 3.120 uur.

⁵ De regels hierover zijn vastgelegd in de Regeling periodieke registratie Wet BIG.

Een situatie in de praktijk waarin de tweejaarseis bij herregistratie met name een rol speelt, is bij langdurige ziekte. In de afgelopen jaren is gebleken dat de druk om in aanmerking te komen voor herregistratie voor beroepsbeoefenaars na langdurige ziekte een negatieve impact kan hebben op hun re-integratietraject. Vanuit het veld wordt aangegeven dat re-integratietrajecten worden versneld om in aanmerking te komen voor herregistratie op grond van de werkervaringseis. Dit wordt gedaan omdat uren die een beroepsbeoefenaar tijdens een re-integratietraject onder supervisie werkt, niet meetellen bij de benodigde uren van de werkervaringseis. Deze uren tellen niet mee, omdat iemand dan niet zelfstandig de werkzaamheden verricht die horen bij het beroep waarvoor de betreffende persoon een BIG-registratie heeft verkregen. Beroepsbeoefenaars die vanwege langdurige ziekte meer dan twee jaar niet hebben gewerkt en niet meer in aanmerking komen voor een herregistratie op basis van de werkervaringseis moeten dan aandacht besteden aan het behalen van een PRC naast hun re-integratietraject. Dit leidt ertoe dat langdurig zieke beroepsbeoefenaars minder aandacht en tijd aan hun re-integratie kunnen besteden waardoor succesvolle re-integratie bemoeilijkt wordt.

Daarnaast zijn er signalen dat voor herintreders in de zorg de tweejaarseis een drempel is om terug te keren. Bij een werkonderbreking van meer dan twee jaar zal in alle gevallen een PRC moeten worden behaald. In verband met de krapte op de arbeidsmarkt is het onwenselijk dat voor herintreders een dergelijke drempel wordt opgeworpen om te kunnen terugkeren.

Bovengenoemde gevolgen van de tweejaarseis in de praktijk en de signalen hierover vanuit het veld en de Tweede Kamer zijn aanleiding geweest om de tweejaarseis te heroverwegen en vervolgens te schrappen. Hierbij is doorslaggevend geacht dat de tweejaarseis in de praktijk verschillende onwenselijke gevolgen heeft, terwijl het systeem van periodieke registratie ook zonder de tweejaarseis voldoende borgt dat een minimumniveau kan worden gehandhaafd waaraan BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaars ten minste moeten voldoen. Dit minimumniveau is gelegen op het niveau van de initiële opleiding die zij hebben gevolgd. Door de frequentie waarmee herregistratie moet plaatsvinden (elke vijf jaar), de hoogte van de werkurennorm (voor herregistratie op grond van de werkervaringseis) en de invulling van de scholingseis blijft voldoende geborgd dat alleen beroepsbeoefenaren die een minimumaantal uren het beroep hebben uitgeoefend waarvoor zij in het BIG-register geregistreerd staan of een PRC hebben behaald zich kunnen herregistreren. Een ieder die niet aan deze norm voldoet, wordt uit het BIG-register geschrapt.

Daarnaast bevat de Wet BIG ook andere waarborgen om patiënten te beschermen tegen onvakkundig of onverantwoord handelen. Zo stelt de Wet BIG dat alleen een bevoegd én bekwaam beroepsbeoefenaar voorbehouden handelingen mag uitvoeren. De IGJ houdt toezicht op de naleving van de Wet BIG en is bevoegd om te handhaven indien in strijd met de Wet BIG is gehandeld door beroepsbeoefenaars. Ook zijn alle BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaars onderworpen aan het tuchtrecht en kan een patiënt of de IGJ een klacht indienen bij het bevoegde regionale tuchtcollege, indien de beroepsbeoefenaar naar de mening van de patiënt of IGJ is tekortgeschoten in de zorg aan de patiënt of zijn naasten of anderszins sprake is geweest van handelen of nalaten in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt.

Voorts geldt, in aanvulling op de Wet BIG, ook op het niveau van zorginstellingen wet- en regelgeving om te borgen dat de zorg veilig en van goed niveau is. Zo volgt uit de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg de verplichting van zorginstellingen om zorg van goede kwaliteit en van een goed niveau te verlenen die veilig is en waarbij wordt gehandeld in overeenstemming met de geldende professionele standaard en kwaliteitsstandaarden.

3. Uitvoerbaarheid

PM resultaten uitvoeringstoets CIBG

4. Toezicht en handhaafbaarheid

PM resultaten toets IGJ

5. Betrokkenheid veldpartijen

Alle beroepsverenigingen van de artikel 3-beroepen zijn meermaals geraadpleegd en ook de actiegroep Herregistratie artsen bij ziekte. Allen hebben schriftelijk aangegeven voor het afschaffen van de tweejaarseis te zijn.

6. Regeldruk

De wijziging van het Besluit periodieke registratie Wet BIG heeft een vermindering van de regeldruk tot gevolg. Beroepsbeoefenaars die normaal vanwege de tweejaarseis alleen via een PRC in aanmerking zouden komen voor herregistratie, hoeven nu geen PRC te behalen om te kunnen herregistreren.

Het afleggen van het examen voor het behalen van een PRC kost gemiddeld twee tot drie dagen. Tijdens deze dagen wordt geëxamineerd of de beroepsbeoefenaar beschikt over de voor het betrokken beroep benodigde kerncompetenties. Uitgaande van een werkdag van 8 uur neemt het examen maximaal 24 uur in beslag. Bij andere berekeningen van de regeldruk in het kader van het Besluit periodieke registratie Wet BIG is een uurtarief van € 45 gehanteerd voor alle beroepsgroepen. Met bovenstaande uitgangspunten komt de regeldruk voor het afleggen van het examen uit op $(45 \times 24 =)$ € 1.080. Door het schrappen van de tweejaarseis is er dus sprake van een regeldrukvermindering van gemiddeld in ieder geval € 1.080 voor een beroepsbeoefenaar die eerder wegens de tweejaarseis een PRC moest behalen.

Het bovenstaande betreft alleen de regeldrukvermindering voor het daadwerkelijk afleggen van het examen. Daarnaast gaat uiteraard tijd gepaard met de voorbereiding van het examen. Het is moeilijk om te kwantificeren hoeveel regeldruk in dat kader wordt bespaard. Een beroepsbeoefenaar heeft de mogelijkheid om een scholingstraject te volgen alvorens het examen af te leggen (die tot 300 uur kunnen omvatten), maar kan ook zonder het volgen van een scholingsmodule examen doen. Daarnaast zal de gemiddelde duur van de voorbereiding afhankelijk zijn van het beroep dat iemand uitoefent en het competentieniveau van de beroepsbeoefenaar bij de start van de voorbereiding. Duidelijk is evenwel dat gezien het feit dat altijd enige vorm van

voorbereiding noodzakelijk zal zijn, de regeldrukvermindering in de regel groter is dan de € 1.080 die hierboven is omschreven.

De totale regeldruk (voor alle beroepsbeoefenaren) die wordt bespaard vanwege de afschaffing van de tweejaarseis is niet eenvoudig vast te stellen. Reden hiervoor is dat de groep die jaarlijks tegen de tweejaarseis aanloopt en aangewezen is op het behalen van een PRC niet in beeld is bij het CIBG. Gezien de vormgeving van het aanvraagformulier voor herregistratie, kan deze groep geen aanvraag op grond van de werkervaringseis voltooien. Voorts wordt bij herregistratie op grond van de scholingseis geen aanvullende informatie gevraagd over de recente werkervaring. Duidelijk is evenwel dat in recente jaren minimaal 80 beroepsbeoefenaren bij herregistratie tegen de tweejaarseis zijn aangelopen, aangezien deze personen zich hebben aangesloten bij de actiegroep HABZ. Aangezien in deze actiegroep alleen artsen zijn verenigd, is de verwachting dat de daadwerkelijke groep groter is.

De wijziging van het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist heeft geen gevolgen voor de regeldruk.

7. Fraudetoets

Deze wijziging heeft geen effecten wat betreft de fraudegevoeligheid van registraties.

8. Internetconsultatie

PM internetconsultatie

Artikelsgewijs

Artikel I

Dit artikel strekt tot wijziging van artikel 3 van het Besluit periodieke registratie Wet BIG. Door de wijziging van het eerste lid is gerealiseerd dat bij een werkonderbreking van langer dan twee jaar de uren die voorafgaand aan deze werkonderbreking zijn gewerkt ook mogen worden meegeteld bij de vraag of iemand op grond van de werkervaringseis kan herregisteren. Beroepsbeoefenaars mogen voortaan naar eigen inzicht het (minimum)aantal uren dat moet worden gewerkt voor herregistratie op grond van de werkervaringseis spreiden over de registratieperiode.

Ook is het vijfde lid van artikel 3 komen te vervallen, waarin nader uiteen was gezet wat onder een onderbreking van de werkzaamheden wordt verstaan.

Artikel II

Dit artikel wijzigt artikel 10, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist. Hiermee is gerealiseerd dat personen die – om in aanmerking te komen voor registratie in het BIG-register van orthopedagogen-generalist – bezig zijn met een door de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen

vastgesteld opleidingstraject, zes maanden langer de tijd krijgen om dit traject af te ronden.

Achtergrond hiervan is als volgt. Artikel 10 van het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist bevat een overgangsregeling voor personen die vóór 1 januari 2020 als orthopedagoog-generalist werkzaam waren. Deze regeling is wenselijk geacht omdat deze personen op grond van de reguliere opleidingseisen niet voor inschrijving in het BIG-register in aanmerking komen, omdat zij niet beschikken over een getuigschrift van een aangewezen opleidingsinstelling. De systematiek van de aanwijzing van opleidingsinstellingen bestaat immers pas sinds het moment dat de orthopedagoog-generalist in artikel 3 Wet BIG is opgenomen en dat is 1 januari 2020.

Op grond van artikel 10 van het Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist wordt het bezit van bepaalde getuigschriften en bewijzen gelijkgesteld met het bezit van een getuigschrift waaruit blijkt dat een opleiding tot orthopedagoog-generalist van een aangewezen opleidingsinstelling is afgerond. Als iemand in het bezit is van een dergelijk gelijkgesteld getuigschrift of bewijs, komt diegene voor registratie in het BIG-register voor orthopedagogen-generalist in aanmerking. Het kan hier onder andere gaan om een getuigschrift waaruit blijkt dat betrokkene een door de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen vastgesteld opleidingstraject vóór 1 januari 2023 heeft afgerond.

In verband met de covid-19-epidemie en de in dat kader geldende maatregelen hebben deze opleidingstrajecten vertraging opgelopen. Scholingen konden niet doorgaan of zijn meerdere keren verzet en het was niet altijd mogelijk om te werken aan de diagnostiek- en behandelingscasuïstiek omdat cliënten niet konden worden gezien. Met het oog hierop is ervoor gekozen de datum waarop het opleidingstraject moet zijn afgerond met zes maanden op te schuiven. Om gelijkgesteld te worden met een getuigschrift van een aangewezen opleidingsinstelling moet het opleidingstraject vóór 1 juli 2023 afgerond zijn. Het uitstel heeft betrekking op maximaal 365 mensen.

Artikel III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het onderhavige besluit. De datum van inwerkingtreding van dit besluit is met name relevant voor beroepsbeoefenaars die zich dienen te herregistreren en in de afgelopen registratieperiode een werkonderbreking van langer dan twee jaar hebben gehad, en voor het CIBG die het BIG-register beheert.

De (beoogde) inwerkingsdatum ligt in het najaar van 2022. Gelet op de nog te doorlopen processtappen is de verwachting dat inwerkingtreding uiterlijk op 1 december 2022 plaats zal vinden. Met deze inwerkingtredingsdatum wordt afgeweken van de vaste verandermomenten zoals vastgelegd in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Het is wenselijk geacht om af te wijken van de vaste verandermomenten omdat het CIBG in de periode tot 1 januari 2023 een zeer grote hoeveelheid aanvragen tot herregistratie zal ontvangen. Het is wenselijk dat daarbij ook zo snel mogelijk de afschaffing van de tweejaarseis kan worden betrokken. Achtergrond van deze grote hoeveelheid aanvragen is dat de herregistratieverplichting sinds 17 maart 2020 is opgeschort, waardoor BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaars sinds die datum niet meer

worden doorgehaald.⁶ Deze opschorting is ingevoerd om beroepsbeoefenaars te ontlasten in verband met de werkdruk ten gevolge van de covid-19-epidemie. Met ingang van 1 januari 2023 herleeft de registratieverplichting weer.⁷ Dit betekent dat alle beroepsbeoefenaars van wie de herregistratiedatum oorspronkelijk zou zijn verlopen tussen 17 maart 2020 en 1 januari 2023, een aanvraag tot herregistratie moeten indienen vóór 1 januari 2023. Het CIBG zal in de communicatie omtrent de herregistratie aangeven dat het voor beroepsbeoefenaars die verwachten tegen problemen aan te lopen bij de herregistratie op grond van de tweejaarseis het gunstig is om de aanvraag niet direct in te dienen maar te wachten tot in het najaar duidelijkheid is over het afschaffen van de tweejaarseis.

Het is dan ook wenselijk om dit besluit zo snel mogelijk vóór de herregistratiedatum van 1 januari 2023 in werking te laten treden, zodat hierover duidelijkheid bestaat voor de praktijk en het CIBG hier bij de beoordeling van aanvragen rekening mee kan houden.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

⁶ Besluit van 3 maart 2021, houdende wijziging van het Besluit periodieke registratie Wet BIG in verband met de opschortingen van doorhalingen uit de BIG-registers ten gevolge van covid-19 (Stb. 2021, 121).

⁷ Zie artikel 7a van het Besluit periodieke registratie Wet BIG en het Besluit van 9 maart 2022 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit van 3 maart 2021, houdende wijziging van het Besluit periodieke registratie Wet BIG in verband met de opschortingen van doorhalingen uit de BIG-registers ten gevolge van covid-19 (Stb. 2021, 121) (Stb. 2022, 113).